

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722201413
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5722201413.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: J. H., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX Q., v spore o zaplatenie 1 284,45 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 18Csp/11/2022-102 zo dňa 6.10.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu p o t v r d z u j e .

Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu žalobcu zamietol, žalovanej vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť K. a.s., a žalovaná uzatvorili prostriedkami diaľkovej komunikácie zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na podklade ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1 950 eur, ktorý sa zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach po 35,56 eur s počtom splátok 84, so splatnosťou 15. deň v mesiaci, pri úrokovej sadzbe vo výške 12,90 % ročne, s výškou RPMN 13,97 %, s výškou priemernej RPMN 17,33 %. Žalovaná úver splácala pravidelne mesačne od 01/2015 do 04/2018 v dohodnutej mesačnej splátke 35,56 eur, od 05/2018 do 11/2018 úver splácala mesačne v sume 15 eur, s poslednou splátkou 15.11.2018. Od tohto dátumu úver nespĺcala. Pohľadávka vymáhaná v tomto konaní bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 9.11.2021 platne postúpená na žalobcu, čím sa stal aktívne legitimovaným na vymáhanie pohľadávky voči žalovanej. V ďalšom prvoinštančný súd poukázal na platnú právnu úpravu, predovšetkým znenie ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a uviedol, že v zmysle poukazovanej právnej úpravy až po uplynutí lehoty trojmesačnej a 15 dňovej sa právo na zaplatenie celej zvyšujúcej pohľadávky stáva účinným. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje moment začiatku plynutia notifikačnej lehoty, nie je teda jasné, kedy tak veriteľ má, alebo môže urobiť. Podľa názoru súdu tak veriteľ môže urobiť až po uplynutí trojmesačnej lehoty nasledujúcej po splatnosti splátky, ktorá nebola zaplatená. Ak tak veriteľ urobil, môže po uplynutí 15 dňovej lehoty vymáhať od dlžníka zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky. Vychádzajúc potom z listinného dôkazu - oznámenie o vyhlásení splatnosti, výzva na zaplatenie zo dňa 18.3.2019, kde veriteľ neoznačil, pre ktorú nesplátnú splátku vyhlasuje splatnosť celého úveru, bolo dôvodné vychádzať z prehľadu splátok a premlčaciu dobu počítat od prvej riadne nezaplátenej splátky, ktorou bola splátka za mesiac

05/2018, ktorú preukázateľne žalovaná zaplatila s omeškaním, a tiež nie v celej sume. Počítanie plynutia premlčacej doby od 05/2018, od splátky, ktorej splatnosť nastala dňa 15.5.2018, vzhľadom na to, že žaloba bola podaná na súd 31.3.2022, bola podaná po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, aj dodatočnej 76 dňovej lehoty, nakoľko táto uplynula najneskôr dňom 30.7.2021. Dňom uplynutia premlčacej lehoty žalobca stratil nárok na vymáhanie dlhu vrátane príslušenstva, nakoľko príslušenstvo, ako akcesorický záväzok zaniká spolu so záväzkom hlavným. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ust. § 262 ods. 1, 2, § 255 ods. 1 CSP a úspech žalovanej v spore.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Poukázal na ust. § 101, § 103, § 53 ods. 9, § 565 OZ. Namietal nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany prvoinštančného súdu. Uviedol, že premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 18.3.2019 začala v súlade s ust. § 103 OZ plynúť odo dňa nasledujúceho po ich zročnosti splátky splatnej dňa 15.3.2019, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a uplynula by najskôr 15.3.2022 + 76 dní pre neplynutie lehoty pre covid-19. Žaloba bola na súde podaná 31.3.2022, na podklade čoho uzavrel, že žalobca svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k opačnému záveru. Záver prvoinštančného súdu o tom, že podaním zo dňa 18.3.2019 došlo k uplatneniu práva podľa ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ pre nesplnenie splátky splatnej 15.5.2018, uvedený záver súdu je pre veriteľov v maximálnej miere šikanóznym, nakoľko skracuje zákonodarcom stanovenú trojročnú premlčaciu dobu. Spotrebiteľ má po splnení podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ možnosť kedykoľvek uplatniť oprávnenie vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pričom toto právo môže využiť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a opätovne mu vznikne v prípade, ak ani táto splátka nebude spotrebiteľom uhradená. Plnenie žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej 15.5.2018 zaniklo v súlade s ust. § 565 OZ splatnosťou ďalšej splátky úveru 15.6.2018 a jediná splátka, pre ktorú podaním zo dňa 18.3.2019 mohol právny predchodca žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru je splátka splatná 15.3.2019. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodovaciu prax iných krajských súdov, napr. Krajského súdu v Prešove, v Košiciach, v Trenčíne, v Bratislave. V odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu, žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhovala rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdiť. Poukázala na viaceré rozhodnutia Okresného súdu v Martine, riešiace tú istú otázku s tým, že rozdielni sudcovia zaujali rovnaký právny názor k otázke plynutia premlčacej lehoty po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

4. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej upriamil pozornosť odvolacieho súdu na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorý rozhodoval v obdobnej identickej právnej otázke, ktorá je predmetom, resp. dôvodom podania odvolania zo strany žalobcu v tejto veci. Poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022, v ktorom Najvyšší súd po zhrnutí významných právnych hľadísk, vzťahujúcich sa na danú vec, uzatvoril, že podľa § 103 OZ plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 OZ začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa tak stal splatným celý dlh, za podmienky, že v lehote uvedených troch mesiacov od omeškania uplynutia tiež uplynula 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 OZ). Ďalej uviedol, že v právnej otázke, či aplikácia § 53 ods. 9 OZ spotrebiteľských vzťahov vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 OZ, Najvyšší súd rozhodoval v uznesení sp. zn. 4Cdo/132/2021 zo dňa 15.12.2022, pričom uzavrel, že aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 OZ v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 OZ a pri premlčaní dodávateľa na zaplatenie celej pohľadávky sa pri strate výhody splátok (§ 565 OZ) spravuje začiatok plynutia premlčacej lehoty všeobecným ustanovením § 101 OZ.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie dostatočne podrobne odôvodnil.

7. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 71/2022 zo dňa 27. februára 2023, ktorý rozhodoval o identickej právnej otázke, teda premlčaní práva veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky pri strate výhody splátok (§ 565 OZ, § 53 ods. 9 OZ) Najvyšší súd konštatoval, že pri nevylúčení uplatnenia pravidla podľa druhej vety § 103 OZ. premlčanie plyní pred samotnou actio nata, t. j. ešte pred okamihom, kedy sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde a za neprípustné považoval, aby ktorémukoľvek veriteľovi plynula premlčacia doba v čase, keď ešte nemôže svoje právo uplatniť žalobou na súde. Opačný prístup by podľa názoru dovolacieho súdu znamenal zásadné porušenie ústavného princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, ale aj porušenie princípu racionálnosti a vnútornej bezrozpornosti všeobecne záväzných noriem v materiálnom právnom štáte. Veriteľ by mal na uplatnenie svojho práva na súde menej ako tri roky, čo je v rozpore s ust. § 101 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 Obč. zák. v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach. Pri premlčaní práva dodávateľa na zaplatenie celej pohľadávky pri strate výhody splátok (§ 565 OZ) sa začiatok plynutia premlčacej doby spravuje všeobecným ust. § 101 OZ. Veriteľ sa môže po prvý raz domáhať svojho práva na súde prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 OZ) (porovnaj 7Cdo/268/2020).

8. Ak potom k zosplateniu dlhu došlo na základe splátky splatnej za mesiac 05/2018, ktorú preukázateľne žalovaná zaplatila s omeškaním a nie v celej sume, trojmesačná doba omeškania so splnením tejto splátky plynula od 15.05.2018 do 15.08.2018 a tak najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, bol nasledujúci deň po uplynutí tejto trojmesačnej doby, t. j. 16.08.2018. Žalobca žalobu na súd podal 31.03.2022 po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty ako konštatoval prvoinštančný súd, nakoľko táto uplynula 16.08.2021. Sedemdesiatšesť dňová lehota uplynula 31.10.2021.

9. V nadväznosti na uvedené odvolací súd považoval rozsudok prvoinštančného súdu za súladný i s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, na ktorú žalobca v podrobnostiach poukázal a jeho rozsudok stotožniac sa i s jeho odôvodnením podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, v nadväznosti na čo odvolací súd jej priznal nárok vo vzťahu k žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)